

IL MÜR MORT RESÜSTA!

La gronda valur ecologica dals mürs sechs es cuntschainta be a pacs. Ün'exkursiun a Sent voul far remeidi a quista mancanza da savair.

La lingua reflectescha suvent il pensar o il savair dal mumaint. Our dal mür mort, chi toccaiva pro nus ufants da la generaziun dals ons 1950 pro'l vocabulari dal minchadi, es dvantà hozindi il mür sech. Forsa cha la generaziun futura til nomnarà üna jada, sch'ella es conscianta da la valur, perfin mür viv?

Üna construcziun necessaria

Las costas vers süd in Engiadina Basa servan bainschi fich bain sco prada mo sun fich stipas. Il terrain po gnir schlavà davent schi plouva da maniera intensiva. Per evitar quai han construi noss antenats mürs. Ushè sun gnüdas fuormadas terrassas. Ils paurs han mantgnü sur decennis quists mürs perquai chi savaivan da lur necessità absoluta pella cultivaziun dal fuond e per garantir lur existenza. Ma la mecanisaziun da l'agricultura nun ha predschè quist fat, uschè cha divers mürs sun sbodats e svanits.

Spazis da viver specials

In ün mür sech daja fich differentas cundiziuns da viver. I dà lös süts ed ümids, chods e fraids, sumbrivaints e sulaglivs e quai sün fich cuorta distanza. Las cundiziuns dal microclima permettann da viver a blers insects

ed arognas, a lindornas, a reptils sco eir a differentas plantas. Dal punct da vista ecologic as chatta üna ricchezza incredibla. Pustüt ils reptils aman quist spazi da viver perquai cha la crappa sa mantgnair la chalur mo spordscha eir lös da refügi (fouras p.ex.). Las lütschernas stan jent a sulai e pon mütschir svelte in üna sfessa. Utschels

chattan adüna darcheu lös da gnieuar e perfin utschels mez-mür profitan da quist spazi da viver. Tschertas plantas sco p.ex. la grassella alba (Sedum album) pon as sviluppar bain in quist ambiant.

Lavur da voluntari

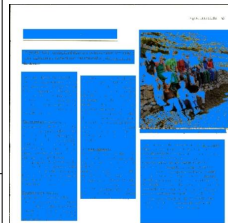
Perquai cha'l savair construir mürs sechs va al main spordschan las organisaziuns da la natüra cuors. Dürant ün'eivna (o eir plü lösch) as poja imprendere a far mürs sechs. La Pro Natura tschercha ils voluntaris e la SUS (Stiftung Umwelteinsatz Schweiz) maina quists cuors intant cha la Fundaziun Pro Terra Engiadina organischa ils lös da construcziun dals mürs e las pernottaziuns dals voluntaris.

La funcziun ecologica dals mürs sechs es da grond'importanza. (Foto Sara Siegrist, SUS)

Datum: 30.09.2016

ALLEGRA

pro natura

ALLEGRA
7550 Scuol
081 861 88 04
www.scuol.ch/allegra

Medienart: Print
Medientyp: Spezial- und Hobbyzeitschriften
Auflage: 12'000
Erscheinungsweise: monatlich

Themen-Nr.: 808.004
Abo-Nr.: 1076289
Seite: 45
Fläche: 40'968 mm²

In occasiun dal giubileum da 25 ons da l'organisaziun «Fonds Landschaft Schweiz» ha lö a Sent üna spassegiada tras la cuntrada da terrassas in direcziun da Ramosch. Sül viadi as vaina a savair detagls importants ed interessants davart la natüra e cuntrada. Voluntaris güdan a reconstruir ün mür sech ed impredan cun quai la tecnica da far mürs. Sül lö survegnan ils partecipants üna introducziun in l'ecologia dals mürs sech ed a man dad exaimpels pratics vegna muossà co ch'els vegnan fats. Tuot tenor il nomer da partecipants po gnir lavurà sül lö ingio chi dà a la fin üna marena cha Aita e Jachen Zanetti offerischan. L'occurrenza ha lö pro minch'ora. I vain racumandà da trar aint büschmainta e s-charpas adattadas ad activitats suot tschël avert.

Di: marcurdi, 5 october 2016 / dürada: 12.45–17.00 h (ca.) /
reuniun: Plaz a Sent